

AEC in Focus

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
ธันวาคม 2555

แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอินโดนีเซียกับโอกาสธุรกิจของผู้ประกอบการไทย (ตอนจบ)

นอกเหนือจากธุรกิจปาล์มน้ำมันและธุรกิจแปรรูปยางพารา ซึ่งผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญเป็นทุนเดิมแล้ว ยังมีธุรกิจอื่นที่น่าสนใจ เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียสนับสนุนให้มีการพัฒนาตามแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอินโดนีเซีย (MP3EI) เช่นเดียวกับทั้งสองธุรกิจข้างต้นและเป็นโอกาสของนักลงทุนไทยที่สนใจบุกตลาดอินโดนีเซีย ธุรกิจดังกล่าว ได้แก่

✓ **เหมืองถ่านหินและโรงไฟฟ้าถ่านหิน** อุตสาหกรรมเหมืองถ่านหินในอินโดนีเซียมีศักยภาพสูงในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากอินโดนีเซียอุดมด้วยทรัพยากรถ่านหินจำนวนมากและเป็นถ่านหินที่ให้ค่าความร้อนปานกลาง-สูง ทั้งนี้ หน่วยงาน Energy Information Administration (EIA) ของสหรัฐฯ คาดว่าอินโดนีเซียจะสามารถรองรับตำแหน่งผู้ส่งออกถ่านหินรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก รองจากออสเตรเลีย ต่อไปได้จนถึงปี 2573 เนื่องจากความพร้อมของแหล่งวัตถุดิบและภูมิประเทศที่ตั้งอยู่ใกล้กับประเทศผู้นำเข้าถ่านหิน อาทิ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน ทำให้มีต้นทุนค่าขนส่งถูกกว่าประเทศผู้ส่งออกรายอื่น เช่น รัสเซีย และแอฟริกาใต้ อย่างไรก็ตาม ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ นับเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ปัจจุบันผู้ประกอบการที่ลงทุนเหมืองถ่านหินต้องลงทุนก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนและท่าเรือ ควบคู่ไปด้วย เพื่อรองรับการขนส่งและโลจิสติกส์ของเหมืองถ่านหิน ซึ่งนับเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของโครงการลงทุน ทำให้รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนเร่งพัฒนาระบบขนส่ง โดยเฉพาะระบบรถไฟในพื้นที่ Sumatra EC และ Kalimantan EC เพื่อเชื่อมการขนส่งจากแหล่งถ่านหินบริเวณพื้นที่ตอนในของเกาะมายังท่าเรือเพื่อลดต้นทุนการขนส่งถ่านหินและจูงใจให้เกิดการลงทุนพัฒนาเหมืองถ่านหินในพื้นที่ที่อยู่ลึกเข้าไปด้านในของเกาะ รวมทั้งปรับปรุงและขยายท่าเรือในจังหวัด Lampung และจังหวัด South Sumatra เพื่อรองรับการขนส่งถ่านหินใน Sumatra EC ขณะที่การลงทุนธุรกิจโรงไฟฟ้าถ่านหินในอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นธุรกิจต่อเนื่องจากธุรกิจเหมืองถ่านหินจัดเป็นธุรกิจที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการไทย เนื่องจากรัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบาย Fast Track Program เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าอีกราว 20,000 MW ภายในปี 2557 โดยเน้นส่งเสริมการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลตั้งเป้าเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานถ่านหินจากร้อยละ 17 ของพลังงานทั้งหมด ในปี 2549 เป็นร้อยละ 33 ในปี 2568 ปัจจุบันมีนักลงทุนจากออสเตรเลีย เกาหลีใต้ และญี่ปุ่นเข้าไปลงทุนในธุรกิจเหมืองถ่านหินและโรงไฟฟ้าถ่านหินใน Sumatra EC และ Kalimantan EC แล้ว

พื้นที่ที่มีศักยภาพลงทุน

เหมืองถ่านหิน Sumatra EC และ Kalimantan EC เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลอินโดนีเซียสนับสนุนการพัฒนาภายใต้แผน MP3EI และเป็นแหล่งทรัพยากรถ่านหินที่สำคัญของอินโดนีเซีย ทั้งนี้ Sumatra EC มีสัดส่วนปริมาณทรัพยากรถ่านหินราวร้อยละ 50 ของปริมาณทรัพยากรถ่านหินทั้งหมดในอินโดนีเซีย โดยราวร้อยละ 90 ของปริมาณทรัพยากรถ่านหินทั้งหมดใน Sumatra EC อยู่ในจังหวัด South Sumatra ซึ่งเป็นพื้นที่ตอนในของเกาะ ขณะที่ Kalimantan EC มีสัดส่วนปริมาณทรัพยากรถ่านหินร้อยละ 49 ของปริมาณทรัพยากรถ่านหินทั้งหมดในอินโดนีเซีย โรงไฟฟ้าถ่านหิน Java EC และ Sumatra EC เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนสร้างโรงไฟฟ้าจำนวนมาก เนื่องจากมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น

✓ **ธุรกิจประมงและอาหารทะเลแปรรูป** โดยเฉพาะอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็ง รวมถึงซูริมีและผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งออก เป็นธุรกิจที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุนในอินโดนีเซีย เนื่องจากอินโดนีเซียอุดมไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำทั้งจากการทำประมงธรรมชาติและการเพาะเลี้ยงรายใหญ่อันดับ 4 ของโลก รองจาก จีน เปรู และอินเดีย ขณะที่ปัจจุบันอินโดนีเซียมีโรงงานแปรรูปอาหารทะเลที่ได้มาตรฐานส่งออกเพียงไม่กี่แห่ง รัฐบาลอินโดนีเซียจึงมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในธุรกิจประมงและอาหารทะเลแปรรูป รวมทั้งอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งระบบ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการชาวอินโดนีเซียและเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรประมง จึงนับเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปสร้างฐานการผลิตอาหารทะเลแปรรูปในอินโดนีเซีย โดยอาศัยความชำนาญในธุรกิจดังกล่าวเข้าร่วมทุนกับนักลงทุนอินโดนีเซีย ปัจจุบันมีนักลงทุนจากญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ และไต้หวัน เข้าไปตั้งโรงงานผลิตและแปรรูปอาหารทะเลแล้ว โดยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใน Java EC

พื้นที่ที่มีศักยภาพลงทุน

Java EC เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลอินโดนีเซียสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร เนื่องจากมีระบบสาธารณูปโภคค่อนข้างพร้อมเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น อีกทั้งมีสายการบินเรือให้บริการขนส่งสินค้ามากกว่าและจำนวนเที่ยวถี่กว่าพื้นที่อื่นๆ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการขนส่งของประเทศ

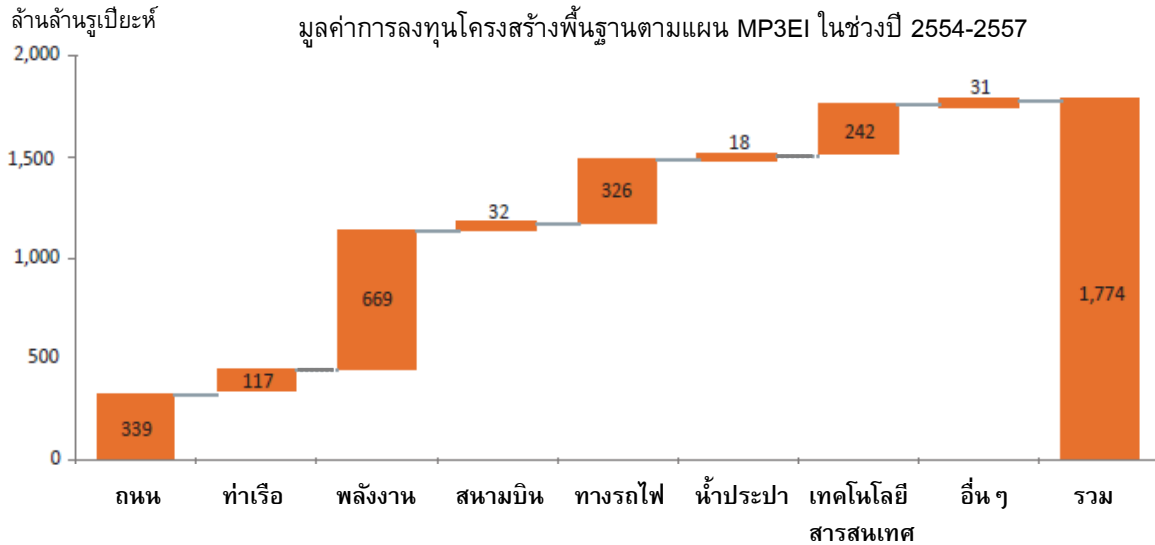
✓ **ธุรกิจร้านอาหารไทย** ปัจจุบันอาหารไทยเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมในอินโดนีเซีย โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคชาวอินโดนีเซียที่มีรายได้สูง ซึ่งมีอยู่ราว 20 ล้านคน ผู้บริโภคกลุ่มนี้นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านรสชาติแปลกใหม่และมักเลือกบริโภคอาหารต่างชาติรวมถึงอาหารไทย ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติและชาวต่างชาติจำนวนมากที่เข้ามาทำงานในอินโดนีเซีย นับเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีศักยภาพเนื่องจากรู้จักอาหารไทยเป็นอย่างดีและลูกค้ากลุ่มดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในอินโดนีเซีย โดยเฉพาะในพื้นที่เกาะ Bali ซึ่งตามแผน MP3EI รัฐบาลอินโดนีเซียจะสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ และคาดว่าจะกระตุ้นการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งร้านอาหาร ปัจจุบันมีนักลงทุนจากสหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ เข้าไปเปิดร้านอาหารใน Java EC โดยเฉพาะในกรุงจาการ์ตา และเมือง Surabaya ซึ่งเป็นเมืองขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของอินโดนีเซีย นอกจากนี้ ยังมีเกาะ Bali และเมืองเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ อาทิ เมือง Makassar ซึ่งเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเกาะ Sulawesi เป็นต้น

พื้นที่ที่มีศักยภาพลงทุน

เมืองท่องเที่ยวหรือเมืองเศรษฐกิจสำคัญ อาทิ กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นที่พำนักอาศัยของชาวต่างชาติจำนวนมากที่เข้ามาทำงานในอินโดนีเซีย และเกาะ Bali สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกและได้รับการสนับสนุนให้เป็นประตูการท่องเที่ยวของอินโดนีเซีย

✓ **ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง** ปัจจุบันอินโดนีเซียยังประสบปัญหาโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุน โดยเฉพาะในพื้นที่เกาะห่างไกล ซึ่งรัฐบาลอินโดนีเซียเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาและเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายคมนาคมทั้งภายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจและระหว่างระเบียงเศรษฐกิจทั้ง 6 พื้นที่ ที่มีลักษณะเป็นเกาะให้เข้าถึงกัน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผน MP3EI ให้บรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้ในช่วงปี 2554-2557 รัฐบาลอินโดนีเซีย

ได้ตั้งเป้าลงทุนโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานทั้งถนน ท่าเรือ สนามบิน และทางรถไฟ รวมทั้งโครงการด้านพลังงานจำนวนมาก รวมมูลค่า 1,774 ล้านล้านบาท หรือ เกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าการลงทุนทั้งหมดตามแผน MP3EI

ที่มา : Master Plan for Acceleration and Expansion of Indonesia Economic Development 2011-2025

รัฐบาลอินโดนีเซียเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมลงทุนในลักษณะการร่วมทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชน (Public Private Partnership) ในโครงการลงทุนส่วนใหญ่เพื่อช่วยลดภาระด้านงบประมาณของรัฐบาล จึงนับเป็นโอกาสดีของผู้ประกอบธุรกิจบริการรับเหมาก่อสร้างของไทยในการเข้าไปขยายตลาดบริการรับเหมาก่อสร้างในอินโดนีเซีย เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพสูงจากเทคนิคและความชำนาญทางวิศวกรรม จนได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถทัดเทียมหรือเหนือกว่าวิศวกรของหลายประเทศ และแรงงานไทยมีความชำนาญ ทั้งงานก่อสร้างและงานระบบ นอกจากนี้ โครงการก่อสร้างดังกล่าวจะส่งผลให้ความต้องการวัสดุก่อสร้างในอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นโอกาสของผู้ส่งออกไทยในการส่งออกสินค้าดังกล่าวไปอินโดนีเซีย ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผู้รับเหมาจากญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้เข้าไปรับงานก่อสร้างในอินโดนีเซียแล้ว

พื้นที่ที่มีศักยภาพลงทุน

ทุกพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจของอินโดนีเซียกำลังเร่งรัดการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานตามแผน MP3EI อาทิ โครงการ Sunda Strait Bridge Project มูลค่า 150 ล้านล้านบาท ใน Sumatra EC โครงการก่อสร้างทางด่วน (Trans Java Toll Road) มูลค่า 51.64 ล้านล้านบาท และโครงการก่อสร้างระบบรถไฟและรถไฟความเร็วสูง (Railway and Express Train) มูลค่า 204.54 ล้านล้านบาท ใน Java EC โครงการก่อสร้างระบบรถไฟและเครือข่ายถนนเพื่อขนส่งถ่านหิน (Coal Railway and Trans Kalimantan Road) มูลค่า 61.15 ล้านล้านบาท ใน Kalimantan EC รวมถึงโครงการก่อสร้างสนามบินนานาชาติในเกาะ Lombok มูลค่า 30 ล้านล้านบาท เพื่อรองรับการท่องเที่ยวใน Bali - Nusa Tenggara EC เป็นต้น

ทั้งนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจอินโดนีเซียตามแผน MP3EI จะเกื้อหนุนให้นักลงทุนต่างชาติรวมถึง นักลงทุนไทยเล็งเห็นถึงสู่ทางการค้าการลงทุนในอินโดนีเซียมากขึ้น ขณะที่อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศ สมาชิกอาเซียนที่มีศักยภาพสูงด้านการค้าการลงทุน ทั้งจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และการเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยประชากรเกือบ 240 ล้านคน มากเป็นอันดับ 4 ของโลก ซึ่งนักลงทุนไทยที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางธุรกิจในอุตสาหกรรมต่างๆ สามารถใช้ประโยชน์จากแผน MP3EI ของ อินโดนีเซีย รวมถึงใช้ประโยชน์จากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปี 2558 ซึ่งจะช่วยให้การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือ ระหว่างไทยกับอินโดนีเซียและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ มีความเป็นเสรียิ่งขึ้น อันจะเอื้อต่อการค้าการลงทุน ระหว่างไทยและอินโดนีเซียมากขึ้น

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด